

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Csehek és lengyelek.

Pécs, 1899. szeptember 7.

Lapunk tegnapi számában foglalkoztunk azokkal a tervekkel, a melyek Ausztriában a parlament akcióképessé tételére, vagy legalább is az ellenséges pártoknak oly mérvű kibékítésére fölmerültek, hogy a delegáció megválasztása biztosítható legyen. Kifejtettük ott azt a nézetünket, hogy azok a békítési tervek mind halva szülöttek, mert a németek megbékítése csak a szláv többség rovására adandó olyan engedelmények árán lenne lehetséges, a melyek a cseheknek nem kevésbé veszedelmes obstrukcióját idéznék föl.

Ezt a veszedelmet azonban a kibékítés munkáján fáradozó államférfiak sajátos rövidlátással fitymálni látszanak és sajtójuk útján azt hirdetik, hogy ha a csehek sikerül a parlamentben izolálni, ezek ellentállása nem lesz többé veszedelmes, mert a csehek egymagukban nem lesznek képesek azt az ellentállást kifejteni, mint azt a németek tették.

Ezért hát most minden erejüket arra fordítják, hogy a csehek valahogy izolálhassák s így a mostani többség megbontásával új többséget alkothassanak, melynek egyedüli ellenzéke a kisebbségbe kergetett csehek lennének. Chlumetzkynek erre nézve az a terve, hogy a lengyel klubból, a katolikus pártokból s a német liberálisokból koalíciót alakítson, a melylyel reméli a csehek támogatását nélkülözhetni s az ekként izolált cseh ellentállást leküzdhetni.

De hogy mennyire gazda nélkül csinálja ezt a számadást, ékesen bizonyítja a lengyel klub főorganumának, a „Czas“-nak egy sugalmazott közleménye, amely egyszerűen illúzióknak jelent ki minden olyan kombinációt, amely az új koalícióra támaszkodva rendszerváltozással akarná keresni a kivezető utat a zavaros helyzetből. Már magát a koalíció eszméjét is képtelenségnek mondja a lengyel klub közlönye, mert

ha az sikerülne is, kétszáznál több szavazata nem lenne a Reichsrathban, tehát még mindig kisebbségben maradna.

Azonban ilyen koalíciót összehozni is képtelenség, mert ehhez két fontos tényezőt: a lengyel klubot és a katolikus néppártot semmi esetre sem lehetne megnyerni. A lengyel klubnak legfőlegbb tíz tagja csatlakoznék a tervezett koalícióhoz, de a klub túlnyomó többsége, valamint a tartomány közvéleménye elvileg ellene van minden kombinációnak, melynek éle a csehek ellen irányulna. A jelenlegi többség az egyedüli, mely matematikailag és politikailag is megállhat s azért a lengyel klub sohasem támogatna olyan kormányt, mely a csehek ellenére uralkodnék s ezt teszi minden nyomás és kényszer ellenére is.

Ime tehát az első kísérlet is ilyen csufos kudarcra fenyeget, mert az nem hogy izolálni lenne képes a csehek, hanem ellenkezőleg csak arra szolgál, hogy a lengyelek és csehek összetartásának az újabb időben némileg lazulni kezdő kötelékeit szorosabbra fűzze és megszilárdítsa. És teljesen igaza van a lengyel újságnak, mikor ezt a jelenséget azzal okolja meg, hogy a Chlumetzky által tervezett bal felé való fordulás a legszomorubb demoralizáció jele lenne. Azt bizonyítaná ez, hogy Ausztriában egy pártot — a csehek — kihasználnak s aztán félredobják, mint a kifacsart citromot. Teszik pedig ezt olyan tábor kedvéért, amely Ausztriát a szakadás szélére juttatta.

Ilyen eljárás után — így kiált föl a *Czas* — minden pártnak elmenne a kedvé attól, hogy az állam érdekét támogassa s minden párt a revolverpolitika ösvényére szorulna.

Láthatják tehát a németek megbékítésén fáradozó osztrák államférfiak, hogy a többségi pártok nagyon hamar átláttak durván font hálójukon, a melyben őket megfogni akarták, hogy aztán étvágyesilapítóul kiszolgáltassák őket az osztrák re-

volverpolitika hőseinek, a titokban ugyanis mindig dédelgetett féktelenkedő németeknek.

Tudja azt Ausztriának minden nem német pártja, hogy a németek ősi tendenciája mindig arra irányult, miszerint az egész birodalmat németté tegyék s így csak a saját sirját ásná meg az a más nemzetiségű párt, amely segítő kezet nyújtana ahhoz, hogy a németek Ausztriában visszaszerezzék azt az uralmat, a melyet számbeli kisebbségük mellett azelőtt is minden politikai igazság ellenére gyakoroltak a birodalmi kötelékbe kényszerített idegen nyelvű történelmi nemzetek fölött.

Ausztria minden nem német nyelvű tartományának tehát a létérdekük parancsolja, hogy a német hegemonia visszaállítását megakadályozzák s az a fajharc, melyben a németek nagyon is kézzelfogható példával jártak elől, már sokkal mélyebb gyökereket vert Ausztriában, semhogy az idegen nyelvű népek nemzeti érdekeik eme parancsának teljesítésétől eltántoríthatók lennének.

Szó sem lehet ennél fogva többé olyan osztrák politikáról, amely az egymással harcban álló pártokat egymással kibékíteni, vagy csak rendes mederben folyó közös parlamenti működésre rábírnai képes legyen s így teljesen bizonyos az is, hogy a hatvanhetes közjogi berendezés, amely az egységes és alkotmányos Ausztriával való paritáson nyugszik, teljesen csődbe jutott.

Ezért oly véghetetlen nagyfontosságúak ránk nézve a Lajthán túl most készülő események. Tegnap volt két havi szünetelés után a budai miniszterelnöki palotában az első minisztertanács és kétségtelen, hogy ezek az események dominálták ott is a tanácskozást.

Jól értesült körökből hírlik, hogy Széll Kálmán schönbrunni kihallgatása alkalmával kifejtette a korona előtt, miszerint mást, mint törvényesen megalakult delegációt a magyar kormány el nem fogadhat a közös kormány előterjesztéseinek letárgya-

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A magy. kir. szab.

Osztály-Sorsjáték

4. sorsjáték VI. osztályának húzása

a következő napokon történik:

Teleki Zsigmond

Szeptember 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 25, 26, 28. és 29-én
(naponta 2000 szám).

Szeptember 30. és október 2. és 3-án (naponta 1500 szám).

Október 5, 6. és 9-én (naponta 1000 szám).

Október 11-én (e napon 500 szám).

A VI. osztályban 30.000 drb. sorsjegy 9.550.000 koronát nyer, és a legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1 millió korona.

Az általam eladott sorsjegyek nyereményeiről naponként sürgönyileg leszek értesítve és miután ezen értesítéseimet a nyerő feleknek ugyancsak sürgönyileg rögtön továbbítom, t. cz. vevőimnek azon kellemes előnyt biztosíthatom, hogy már a következő nap húzásán is résztvehetnek és így lehetséges, hogy 1 betétösszeggel szerencsés esetben 18 nyereményt csinálhat.

A vételi sorsjegyek ára a VI. osztályban:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
80 frt	40 frt	20 frt	10 frt

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

a magy. kir. szab. Osztálysorsjáték főelárusítója
Pécsett, Siklósi-országut 29. szám.

áztatási és kikészítési munkálatok folyamatban vannak. A dohány törése és további munkálata folyamatban van. Kielégítő minőség mellett közepes eredményt ad. A cukor és takarmányrépa a szárazságban fejlődésében megállott és leveleit kezdi veszteni. A termés kilátás gyengülő, de nagyjára még kielégítő. A burgonya termése közepes. A heretélék harmadik kaszálását néhol kielégítő eredménnyel betakarították, negyedik vágáshoz a sarjadás gyengén indul. A szőlő termés kilátásait a száraz időjárás peronospora, lisztharmat és rovarok gyengítik. A fürtök érlelődnek, a szemek jó kifejlődéséhez eső kívánatos. A termés mindazonáltal még kielégítőnek ígérkezik. A gyümölcs szedését többfelé megkezdék, az eredmény gyenge. Aránylag a dió, a szilva és alma termése a legjobb, legnagyobb.

TÁVIRATOK.

— **Dreyfus a haditörvényszék előtt.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A rennesi haditörvényszék a mai tárgyalást nyomban titkosnak jelentette ki már kezdetekor. *Csernuszký* kihallgatása következett, ki azokról az egyéniségekről, kikre a haditörvényszék előtt hivatkozott, bővebb felvilágosítást adott.

Háromnegyed kilenc órakor nyilvánosnak jelentették ki a tárgyalást. A terem úgy megtelt, mint még soha.

Demange kérte, hogy *Roget* tábornok a miniszteri jegyzéket, mely az aspiránsoknak a hadgyakorlatokra való elindulására vonatkozik, az aktákhoz csatolja.

Roget tábornok kijelenti, hogy nem ismeri a jegyzéket, de lehetséges, hogy ilyen jegyzék létezik.

A védelem intervenciója folytán *Tra-rioux*-t újra felhívják, hogy jelentést tegyen azokról a machinációkról, melyeket bizonyos oldalról *Piquard* ezredes ordonánccal csináltak.

— **Ki az a Csernuszký?** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Egy *Rohoncy J.* nevű budapesti uriember táviratot intézett *Labori* védőügyvédhez, melyben azt állítja, hogy *Csernuszký* nem más, mint *»schlepper.«* A mi terminus technika annak, ha valaki áldozatokat szállít hamis kártyásoknak. *Csernuszký* ilyen „schlepper“ és áldozatokat szállított Bécsbe, Marienbadba és Párisba. *Csernuszký* jelenleg is összeköttetésben áll egy budapesti ősmert és rendőri felügyelet alatt álló hamis kártyással. A távirat szövege így hangzik:

— *Dr. Labori* ügyvéd urnak, Rennes. *Csernuszký* tanu notorius hamis játékos, balekfogó és kalandor. Kimerítő jelentés ment. *Rohoncy*.

— **Schwarzkoppen és Panizzardi kihallgatása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Labori*nak *Vilmos* császárhoz és *Umberto* királyhoz intézett távirata a Magyar Esti Lap közlése szerint így hangzik: „Kérjük felségedet az emberiség nevében, engedje meg *Schwarzkoppen*nek (illetőleg *Panizzardinak*), hogy a rennesi haditörvényszék előtt megjelenhessenek.“

Hírlik, hogy *Demange*, a másik védő ellene volt e lépésnek s ennek folytán állítólag konfliktus tört ki a két védő között, minthogy *Demange* rámutatott,

hogy ez a lépés *Dreyfus* ügyének inkább ártalmára, mint hasznára lehetne.

Beérkezett jelentések szerint valószínű, hogy *Schwarzkoppen* mindenesetre Berlinben a francia nagykövetségnél fogják kihallgatni. *Vilmos* császár egyelőre még e lépés ellenére van, de hiszik, hogy sikerülni fog rábírní, miszerint beleegyezését adja.

Umberto már beleegyezett a dologba, de *Panizzardinak* szintén olasz bíró előtt kell vallania, kit diplomáciai uton fognak erre fölhatalmazni.

Más forrásból azt ujságolják, hogy *Schwarzkoppen* kihallgatása ellen aligha fognak akadályt gördíteni, mert az erre vonatkozó megkeresés nyilvánvalólag a francia és a német kormányok között létrejött csöndes megegyezés folytán tetetett.

Bülow ez ügyben a hadgyakorlatokra utazott a császárhoz. Valószínű, hogy Németország és Franciaország e kérdésben egyöntetűen fognak eljárni.

— **Ferenc Ferdinánd a hadgyakorlatokon.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Ferenc Ferdinánd* főherceg ma reggel szárnysegédével, lovag *Krausz-Elislagó* Henrik őrnagygyal és parancsőr-tisztjével, *Burker* Antal századossal Budapestre érkezett. A pályaudvaron *Lobkovitz* Rezső herceg hadtestparancsnok fogadta, üdvözölvén a főherceget, ki a legközelebbi vonattal *Taksonyba* utazott a negyedik hadtest gyakorlataira.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
V. SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Felhívás!

Ezennel van szerencsém a t. cz. osztálysorsjegy-vevőknek becses tudomására hozni, hogy az V. sorsjátékban az első osztály huzása f. é. november hó 16-án és 17-én tartatik meg és a következő számok föléjárásomban beszerezhetők:

1351-től	1400-ig	28101-től	28150-ig	45801-től	45850-ig	73976-től	74000-ig
3276	3300	32476	32500	46901	46950	76401	76425
6051	6075	34301	34325	48576	48600	78776	78800
6176	6200	34976	35000	51101	51150	82926	82950
14776	14800	38526	38550	52601	52625	87026	87050
16376	16400	39226	39250	64501	64525	91901	91950
25101	25125	39301	39325	68076	68100	92226	92250
26626	26675	45601	45625	68401	68450	95276	95300

Minthogy már e hó közepén az V. sorsjáték sorsjegyeinek kiadását megkezdem, felkérem a t. cz. vevőközönséget, kik a fent felsorolt számokra játszani kívánnak, megrendeléseiket legkésőbb szeptember hó 15-ig hozzám juttassák, mert csak akkor számíthatnak biztosan a megrendelt számra.

Az első osztálynak az ára:

$\frac{1}{1} = 6$ frt, $\frac{1}{2} = 3$ frt, $\frac{1}{4} = 1\frac{1}{2}$ frt, $\frac{1}{8} = 75$ kr.

A megrendelt sorsjegyeknek árát sziveskedjék postautalvánnyal hozzám minél előbb beküldeni, hogy a kívánt sorsjegyszámmal biztosan szolgálhassak.

Teleki Zsigmond Pécssett

a m. kir. szab. osztálysorsjáték föléjárásítója.

Butor kiárusítás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

a v. bukott **Günsberger Mór**

csődtömegéhez tartozott

összes asztalos és kárpitos butorokat

megvettem és azokat a volt helyiségekben: **Széchenyi-tér 18. sz., régi takarékpénztári épület, I. és II. emelet,** naponta a rendes üzleti órákban árusítom ki.

Midőn a t. vevőközönség becses figyelmét ezen ritka alkalomra fölhívni bátorkodom, egyszersmind arra utalok, hogy a raktár teljesen modern izlésű butorokból áll. Ebédelő berendezés különös nagy választékban áll a t. cz. közönség rendelkezésére, úgy hogy minden venni szándékozóknak érdekében fekszik ezen különös alkalmat fölhasználni, hogy szép, jól készült, valamint csinos kivitelű butorokat jóval a gyáron áron alul szerezzon be.

Tisztelettel

Hartman Armin.

Ugyanott néhány elegáns kerékpár.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Csehek és lengyelek.

Pécs, 1899. szeptember 7.

Lapunk tegnapi számában foglalkoztunk azokkal a tervekkel, a melyek Ausztriában a parlament akcióképessé tételére, vagy legalább is az ellenséges pártoknak oly mérvű kibékítésére fölmerültek, hogy a delegáció megválasztása biztosítható legyen. Kifejtettük ott azt a nézetünket, hogy azok a békítési tervek mind halva születtek, mert a németek megbékítése csak a szláv többség rovására adandó olyan engedmények árán lenne lehetséges, a melyek a cseheknek nem kevésbé veszedelmes obstrukcióját idéznék föl.

Ezt a veszedelmet azonban a kibékítés munkáján fáradozó államférfiak sajátos rövidlátással fitymálni látszanak és sajtójuk útján azt hirdetik, hogy ha a csehek sikerül a parlamentben izolálni, ezek ellentállása nem lesz többé veszedelmes, mert a csehek egymagukban nem lesznek képesek azt az ellentállást kifejteni, mint azt a németek tették.

Ezért hát most minden erejüket arra fordítják, hogy a csehek valahogy izolálhassák s így a mostani többség megbontásával új többséget alkothassanak, melynek egyedüli ellenzéke a kisebbségbe kergetett csehek lennének. Chlumetzkynek erre nézve az a terve, hogy a lengyel klubból, a katolikus pártokból s a német liberálisokból koalíciót alakítson, a melylyel reméli a csehek támogatását nélkülözhetni s az ekként izolált cseh ellentállást leküzdhetni.

De hogy mennyire gazda nélkül csinálja ezt a számadást, ékesen bizonyítja a lengyel klub főorganumának, a „Czas“-nak egy sugalmazott közleménye, amely egyszerűen illúzióknak jelent ki minden olyan kombinációt, amely az új koalícióra támaszkodva rendszerváltozással akarná keresni a kivezető utat a zavaros helyzetből. Már magát a koalíció eszméjét is képtelenségnek mondja a lengyel klub közlönye, mert

ha az sikerülne is, kétszáznál több szavazata nem lenne a Reichsrathban, tehát még mindig kisebbségben maradna.

Azonban ilyen koalíciót összehozni is képtelenség, mert ehhez két fontos tényező: a lengyel klubot és a katolikus néppártot semmi esetre sem lehetne megnyerni. A lengyel klubnak legfőlegbb tíz tagja csatlakoznék a tervezett koalícióhoz, de a klub túlnyomó többsége, valamint a tartomány közvéleménye elvileg ellene van minden kombinációnak, melynek ele a csehek ellen irányulna. A jelenlegi többség az egyedüli, mely matematikailag és politikailag is megállhat s azért a lengyel klub sohasem támogatna olyan kormányt, mely a csehek ellenére uralkodnék s ezt teszi minden nyomás és kényszer ellenére is.

Ime tehát az első kísérlet is ilyen csufos kudarcra fenyeget, mert az nem hogy izolálni lenne képes a csehek, hanem ellenkezőleg csak arra szolgál, hogy a lengyelek és csehek összetartásának az újabb időben némileg lazulni kezdő kötelékeit szorosabbra fűzze és megszilárdítsa. És teljesen igaza van a lengyel újságnak, mikor ezt a jelenséget azzal okolja meg, hogy a Chlumetzky által tervezett bal felé való fordulás a legszomorubb demoralizáció jele lenne. Azt bizonyítaná ez, hogy Ausztriában egy pártot — a csehek — kihasználnak s aztán félredobják, mint a kifacsart citromot. Teszik pedig ezt olyan tábor kedvéért, amely Ausztriát a szakadás szélére juttatta.

Ilyen eljárás után — így kiált föl a *Czas* — minden pártnak elmenne a kedve attól, hogy az állam érdekét támogassa s minden párt a revolverpolitika ösvényére szorulna.

Láthatják tehát a németek megbékítésén fáradozó osztrák államférfiak, hogy a többségi pártok nagyon hamar átálltak durván font hálójukon, a melyben őket megfogni akarták, hogy aztán étvágyeslappal kiszolgáltassák őket az osztrák re-

volverpolitika hőseinek, a titokban ugyanis mindig dédelgetett féktelenkedő németeknek.

Tudja azt Ausztriának minden nem német pártja, hogy a németek ősi tendenciája mindig arra irányult, miszerint az egész birodalmat németté tegyék s így csak a saját sirját ásná meg az a más nemzetiségű párt, amely segítő kezet nyújtana ahhoz, hogy a németek Ausztriában visszaszerezzék azt az uralmat, a melyet számbeli kisebbségük mellett azelőtt is minden politikai igazság ellenére gyakoroltak a birodalmi kötelékbe kényszerített idegen nyelvű történelmi nemzetek fölött.

Ausztria minden nem német nyelvű tartományának tehát a létérdekük parancsolja, hogy a német hegemonia visszaállítását megakadályozzák s az a fajharc, melyben a németek nagyon is kézzelfogható példával jártak elől, már sokkal mélyebb gyökereket vert Ausztriában, semhogy az idegen nyelvű népek nemzeti érdekeik eme parancsának teljesítésétől eltántoríthatók lennének.

Szó sem lehet ennél fogva többé olyan osztrák politikáról, amely az egymással harcban álló pártokat egymással kibékíteni, vagy csak rendes mederben folyó közös parlamenti működésre rábírnai képes legyen s így teljesen bizonyos az is, hogy a hatvanhetes közjogi berendezés, amely az egységes és alkotmányos Ausztriával való paritáson nyugszik, teljesen csődbe jutott.

Ezért oly véghetetlen nagyfontosságúak ránk nézve a Lajthán túl most készülő események. Tegnap volt két havi szünetelés után a budai miniszterelnöki palotában az első minisztertanács és kétségtelen, hogy ezek az események domináltak ott is a tanácskozást.

Jól értesült körökből hírlik, hogy Széll Kálmán schönbrunni kihallgatása alkalmával kifejtette a korona előtt, miszerint mást, mint törvényesen megalakult delegációt a magyar kormány el nem fogadhat a közös kormány előterjesztéseinek leírgya-

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A magy. kir. szab.

Osztály-Sorsjáték

4. sorsjáték VI. osztályának húzása

a következő napokon történik:

Teleki Zsigmond a magy. kir. szab. Osztálysorsjáték főelárusítója

Szeptember 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 25, 26, 28. és 29-én
(naponta 2000 szám).

Szeptember 30. és október 2. és 3-án (naponta 1500 szám).

Október 5, 6. és 9-én (naponta 1000 szám).

Október 11-én (e napon 500 szám).

A VI. osztályban 30.000 drb. sorsjegy 9.550.000 koronát nyer, és a legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1 millió korona.

Az általam eladott sorsjegyek nyereményeiről naponként sürgönyileg leszek értesítve és miután ezen értesítéseimet a nyerő feleknek ugyancsak sürgönyileg rögtön továbbítom, t. cz. vevőimnek azon kellemes előnyt biztosíthatom, hogy már a következő nap húzásán is résztvehetnek és így lehetséges, hogy 1 betétösszeggel szerencsés esetben 18 nyereményt csinálhat.

A vételi sorsjegyek ára a VI. osztályban:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
80 frt	40 frt	20 frt	10 frt

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Pécsett, Siklósi-országut 29. szám.

lására. Arról pedig Széll Kálmán is meggyőződhetett, hogy törvényesen megalakult delegációja az osztrák törvényhozásnak nem lesz.

Ily helyzetben a magyar minisztertanácsnak okvetlenül foglalkoznia kellett a kérdéssel, hogy mi történjék ebben az esetben a véderő és külképviselet ügyeivel, mert ez most már nem egyszerű eshetőség jellegével bír, hanem kétségtelenül bekövetkezendő bizonyosság. Teljesen osztrák tehát a „Magyarország” ama nézetét, hogy a magyar kormány ezzel szemben nem maradhat meg többé a pusztá várakozás álláspontján, hanem előrelátó intézkedéseket kell tennie, hogy megvédelmezze Magyarország jogait.

Erre pedig annál nagyobb szükség van, mert az osztrák Reichsrath egybehívása föltűnően későre, október hó végére van csak kilátásba helyezve. Elhiszszük, hogy az osztrák államférfiaknak sok időre van szükségük békitő munkájuk keresztülvitelére, de ha ezt csakugyan nyélbe akarják ütni, akkor nem két hónapot, hanem évtizedeket kellene kérniök.

A késői összehívásnak tehát inkább csak az lehet a célja, hogy a békités kudarcra minél későbbben tűnjék ki és mi kifogyjunk az időből, amely az ennek konzekvenciáját képező rendszerváltozás keresztülvitelére szükséges. Majd megint az elé a kényszerűség elé állítanak, hogy időlegesen valahogy elvágjuk a gordiusi csomót, aztán ezt precedensül fölhasználva, megtartják majd végleges rendezés gyanánt is.

A kiegyezés ügyében már egyszer így be lettünk csapva, jó lesz tehát résen lenni, nehogy a pragmatikus közösügekben is hasonlóképpen bánjanak el velünk.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Karcolatok a színvilágból.

(Felekiné Munkácsy Flóra elbeszélése.)

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

A mai színész gárda azt sem tudja, mi volt régebben az a proporció? Csak azért mondtuk régebben, mert nem is oly nagyon régen töröltetett el.

Eltöröltetett pedig az 1876. évben. Utolsó vezér direktorai voltak ennek az igazságos(?) intézménynek Kőszegi, Kétszeri, Várad, Pularcky Nagy Mihály és Szegedi Miska direktorok.

De hát ők is a proporcionális intézmény methodusát volt igazgatójktól öröklötték. Ez a methodus pedig röviden ezen az elven alapult: ha jöttek, leszték és (talán) eszték.

Ez a talán pedig ugyancsak gyakran előfordult; mert jólehet a tagok mentek ugyan a direktorral városról városra, abban a reménységben, hogy esznek is, de ez az eset ritkán teljedett be a proportioból.

Ma egy kóristáné az ő 50 frt fix havi fizetésével nagyobb dáma, mint a régi világban 10 es proporcióval az első primadonna, mely a társulat havi gágéjának bevétele esetében 100 frtot tett volna ki.

Pedig ez a 10-es proporció, illetve 100 frtos gázsi (ha bejön?) nem adatott minden

H i r e k.

Pécs, 1899. szeptember 7.

Álom.

Elmult a vakáció, vége van a beiratásoknak, s lassacskán kezdetüket veszik az előadások.

Ilyen időben történik, hogy az ujságcsináló mesterember iskoláról iskolára jár meg tudni, hogy mennyi a beiratkozott tanulók száma, mennyivel szaporodott ez évben a »tudományos« ifiak generációja, hogy a közönségnek erre irányuló érdeklődését is kielégítse.

Ilyen formán kerültem magam is a héten iskoláról iskolára, kíváncsiskodva, várakozva, kérdezősködve.

A belvárosi iskolánál ácsorogtam, a gyermekekkel beiratkozásra jött szülők és gyámok várakozó tömege között; üresnek, unalmasnak tetszett az állapot, nem láttam mást mint türelmetlenkedő nagy embereket, félénken huzodozó apró gyerekeket, lányokat s a kint dühöngő nyári meleg még nyomasztóbbá tette a képet azzal, hogy az izzadság barázdákat szántott a várakozók arcára.

Nagy unalmamban elkezdtem gondolkodni, elmélyedtem, s egyszerre csak úgy tetszett nekem, mintha hirtelenül valami láthatatlan kéz szét tolná előttem az iskola falait, s nemcsak gondolataim, hanem magam is ott kalandoznék az édes otthon rónaövezete tájain. Egyszerre elhalt körülöttem a zsiromgólárma, csendes lett minden, s szemem előtt feltűnt, egy szigorú tekintetű öreg ur, ki kezénél fogva egy barna, rövid nadrágu fiut vezetett. A kis fiu kíváncsian, bambán tekintett körül, mintha keresne valakit vagy valamit mivel feltámadó unalmát eloszlassa.

Egyszerre aztán széles mosolyra nyílnak ajkai a gyerekeknek, lassan ovatosan kiveszi kezét, s odafurakodik egy fitos orru szőke haju leánykához. A két gyermek csakhamar összebarkózik, beszélnek, fecsegnek sebesen, lihegve. Ki tudja azt mit tudnak ily nagy hévvel egymásnak mondani, ki tudja a gyermekek ártatlan eszmevilágát kifürkészni.

Semmit úgy — mintha ködfátyolon át látnám — elnézem ezt a képet, abban a bambó arcu, mosolygó fiuban magamra ismerek. Ott látom magamat is kis diáknak, örömtelt szívvel, tulterhelve boldogító

kis primadonnának, csak a legelismertebbnek, és még is milyen boldog volt, ha havonként $\frac{1}{10}$ -edet, (40 frtot) kaphatott a reménybeli 100 frtos gázsijára.

Igy volt ez arányban és módjával a férfi tagokkal is. A $\frac{1}{10}$ -es, illetve a reménybeli 60 frtos férfi fizetés, helyesebben közkereset, ritka számba ment.

Ebből a korszakból mesélt nekem Felekiné Munkácsy Flóra ünnepelt színművésznőnk Ipolyságon egy történetet.

Vendégszerepelni és egy kissé szórakozni jött hozzánk Felekiné, mert biz ez abban az időben esett meg, midőn férje az érdemes művész, csupa ambicióból átvette a várszínházat a krisztinavárosi szinkörrel, és átvette a népszínművek csillagát Blahánét is az ő költséges udvarával, és át vett sok jeles és drága színészt, színésznőt, hozzá még nagyfizetésű dalműénekes nőt a nagyszámu karizményeztetel, és átvett mindezek tetejébe mászányi sulyu gondot és terheket a nyakára, melyekre neki éppen semmi szüksége nem volt, mert a kinek nejjével együtt 10,000 frt fizetés van, annak bizony van mit aprítani a tejbe, és nincs szüksége kockázatos vállalatokra. Hisz meg is bánta a jeles művész és direktor csakhamar e tettét, de már akkor nemcsak anyagi károk, hanem még egészségének a szenvedett küzdelmek okozta megromlása alatt is alig-alig hogy össze nem roskadt.

Ekkor jutottak eszébe Felekinének fiatal éveiben történt szini élményei, melyeket ösz-

gyermekes eszmékkel, pajkosan nevetgélve, s nagy örömben — ok nélkül.

A pisze orru kis leány pedig, a kis Vilma, kivel az első elemi koromban ismerkedtem meg s ki számos éven játszótársnóm, barátnóm volt. Hová lett? Él-e még? Ki tudja! Tán nincs már az élők között, vagy elsodorta őt is az élet vihara, messze, messze az édes otthon lágy öléből, mint engem? Ki tudja? A sors a mostoha, a kérlelhetlen, irgalmat nem ismerve össze-vissza kavargja az emberek sokaságát, szeszélyes kezével az egyiket rozsás berkek illatos világába vezeti, míg a másiknak töviseket hint utjára . . .

. . . Olyan jól esett sivár lelkemnek, üres szívemnek azt a két gyermeket látni, annyi édes visszaemlékezés boldogságával töltöttek el, hogy két szemem önkénytelenül is könnybe lábadt!

. . . Tekintetem odatévedt a másik sarokba. Magas, szobortermetű, szőke asszony állt ott, orcáira a meleg hamvaspiros rózsákat festett, mosolygó kék szemei olyan gyermekes ártatlansággal tekintettek szét, mintha még ő is oda kíváncsoznék az elemi iskola padjának csodás gyönyöröket rejtő világába.

Mintha láttam volna már ezt az arcot? Csak nem? Eh! Örültség! . . . Egy pillanatra az a furcsa gondolatom tamadt, hátha Vilma . . . itt hátha az egykori iskolatársnő édes arca rejtőzködnék az alatt a leheletszerűen csipkés, kacér bébé kalap alatt, hátha a sors veletlen szeszélye, összehozta volna ismét azokat, kiket éveikkel előtt kegyetlenül szétválasztott. Hátha az a fiatal anya, ki anyai méltóságának teljes tudatában s büszkeségével, saját képének hasonmását iratta be az iskolába, tényleg az a kis leány volna, ki régen, régen velem trécselt az otthon iskolájának folyosóján, gyermeketeg, boldogan?

. . . Szemeink egy pillanatra találkoztak, s azokban a kék szemekben valami, mint egy régi kép emléke felvillant egy pillanatra, aztán elpirult az én szemeim mereven reá szegzett tekintetétől, s magam is szinte szégyenkezve fordítottam el fejemet!

Siettem dolgomat végezni, s egy rövid negyedóra alatt már ott ültem íróasztalom előtt, irva egykedvűen a betűket, küzdve a mindennapiért.

Szép volt. Elom volt. Elmult s nem tér vissza soha!

Horkai Elemér.

sze hasonlított a férje direktiója alatt kérlelhetetlen gázsét követelő uri színészeivel. Eszébe jutott épen az, a mi vele, és éppen férjével — bizony jó régen — történt.

Előkelő vidéki városban voltunk, kezdte elbeszélését a művésznő. Direktorkunk sietett a városba, mert megyei gyűlések voltak, a melyek abban az időben egy hóig is eltartottak. Ezen egy havi működés alatt a megyétől némi subvencióban is részesült a társulat.

En ehhez a társulathoz voltam szerződve. Tíz tizedes proporcióba voltam osztva. A társulat messziről jött ide kocsikon. Az ut igen költséges volt és soká tartott.

Megérkezésünk után soká nem láttunk direktorkunktól egy krajcárt sem, mert mint mondá, először a közöltségeket kell kikeresni és csak azután jövünk mi. En rendesen eljártam próbára, ilyenkor bizony nem a szerepen, hanem azon járt az eszem, mit fogunk ebédelni édes anyámmal. Szerencsére egy jó háziaszonyunk volt, az legalább tejjel ellátott bennünket.

Egy alkalommal házi asszonyunk reggel nem adhatta ki a szokott adagu egy pint tejet, hanem csak egy literét, akkor még az a mérték járta. Ebből elfogyasztottunk reggelire anyámmal ketten többet, mint egy meselyt, tehát csak egy csészére való maradhatott déltre.

Édes anyámat, hogy meg ne rövidítem, abból a célból, hogy egyedül fogyaszthassa el a megmaradt tejet, a próbáról azt izentem, hogy engem meghívtak egy helyre ebédre, tehát ne várjon.

Napirend 1899. szeptember 8-án és 9-én.

Naptár: péntek, szept. 8. — Róm. kath.: Kisasszony napja. — Prot.: Kisasszony n. — Görögkel.: (aug. 27.) Poemén. — Zsidó: Tischri 4. — Napkél 5 óra 31 perckor; nyugszik 6 óra 25 perckor. — Holdkél 9 óra 24 perckor reggel; nyugszik 7 óra 36 perckor este. — Szombat, szept. 9. — Róm. kath.: Dorottya. — Prot.: Gorgon. — Görögkel.: (aug. 28.) Mózes. — Zsidó: S. Schuba. — Napkél 5 óra 32 perckor; nyugszik 6 óra 23 perckor. — Holdkél 10 óra 32 perckor reggel; nyugszik 8 óra 3 perckor este.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: Meleg, helyenkint csapadék, zivatarok várhatók.

— **(Kisasszony napja.)** Holnap lesz a keresztény világ egyik legszebb, legmisztikusabb ünnepe, Kisasszony napja. Mária tiszteletére van e nap rendelve, mely megelőzi Mária nevenapját, a mi a jövő vasárnap lesz. E naphoz köti a néphit a költöző madarak, fecskék, gólyák, darvak utrakelését, melyek a költöző (sz. elői n. c. o. l. l.) virulóbb tájakra költöznek. Holnap templomainkban fényes istentiszteletekkel ülik meg e napot. A székesegyházban kilenc órakor lesz nagymise, mely után szentbeszéd is tartatik. Többi templomainkban is ünnepi istentiszteletek lesznek, a belvárosi templomban pedig zenés mise lesz.

— **(Kitüntetett kiállítók.)** A szegedi országos mezőgazdasági kiállításon — mint értesülünk — újabb díjat nyertek: turonyi lovag *Biederman Ottó*, a sörárpa csoportnál ezüst érmet, a komlókiállításon pedig diszoklevelet és tiszteletdíjat; továbbá gróf *Draskovich Iván* a komlókiállításon aranyérmet.

— **(Bucsu Gyűdön.)** Holnap, Kisasszony napján, ismét bucsú lesz Mária-Gyűdön. Ma több vidéki bucsús csapat vonult át nagy énekszóval a városon, hogy a holnapi bucsúra menjenek, mely egyike szokott lenni a leglátogatottabb gyűdi bucsuknak.

— **(Gyászmisék a királynéért.)** Erzsébet királyné halálának folyó hó 10-ikére (vasárnapra) eső évfordulója alkalmából a belvárosi templomban, ágostontéri és ferencrendi templomokban folyó hó 11-én (hétfőn) délelőtt 10 órakor gyászmisék tartatnak. A székesegyházban pedig

Pedig dehogy hívtak, dehogy hívtak.

Fogtam kötetemet és délharangszókor a próbáról egyenesen kísértálmam a Kőrös partjára s ott a füzesek közt legelésztek szemeim a víz tükrében.

A mint így elmerengve állok, nem messze tőlem hallok vizlocsolást. Arra tartottam tehát, a merre a hangokat hallottam.

Alig tettem néhány lépést ott egy fűzfán férfi kalapot, nadrágot, kaputot stb. láttam felfüggesztve.

Azonnal visszafordultam előbbeni helyemre, de aki a vízben lubickolt, az hihetőleg engem észrevett és megismert; mert néhány perc múlva előttem állt a mi hős szerelmesünk Feleki Jóska.

Rendkívül megörvendtük egymás viszontlátásának s mindketten jó izűeket neveltünk azon, hogy az egyik a vízbe jött, a másik pedig a víz partjára jött ebédelni.

Akkor nem volt szokás a színészeknél a nélkülözések miatt sirni, hanem kacagni — mert így egy részt feledtük is a nyomoruságot, más részt pedig hamarabb fordult jóra a sorsunk.

Ez jutott nékem eszembe most, midőn látom, hogy a színészek milyen nagy urak ahhoz képest, midőn az uttörők szenvedtek. Node azóta sok idő telt el. Az én amorozóm férjem lett s mindketten felvergődünk odáig, hogy ma mi is terített és megrakott asztalhoz ülhetünk; — fejezte be elbeszélését.

..... s. 17

házban — mint már jeleztük is — hétfőn d. e. 9 órakor lesz az ünnepélyes gyászmise.

— **(Uj szabályrendelet.)** A kormákról, sörházakról és pálinkamérésekről az április 24-én tartott közgyűlés által alkotott új szabályrendelet belügyminiszteri jóváhagyást nyervén, a Tanács azt ma hirdetményben kibocsájtotta. Az új szabályrendelet szerint a záróra éjjel tizenkettőkor van; a pálinkamérések pedig április 1-től szeptember 30-ig reggeli 4 órától esti 8 óráig s szeptember 30-tól április 1-ig reggel 5 órától esti 7 óráig tarthatók nyitva. A szabályrendelet ellen vétők 1 koronától 100 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethetők.

— **(Házasság.)** *Stern* Alajos, *Stern* Ede szállásbiztos fia, lapunk nyomdájának könyvvezetője ma délelőtt kötött házasságot a pécsi anyakönyvvezetői hivatalban *Suvákovics* Annával, *Suvákovics* János birtokos leányával. A házasságkötésnél tanúk voltak *Taizs* József és *Burghardt* János.

— **(Razzia.)** Rendőrségünk az éjjel razziaát tartott, hogy összeszedjék a hely és munkanélküli csavargókat. A razziaának volt is eredménye, mert nyolc darab csavargót, köztük egy leányt is, elfogtak, kik most a torony alatt várják, míg illetőségi helyüket megállapítják s akkor haza menesztetnek toloncuton.

— **(A csufnév átka.)** A Majláth-téri piaci állnok-társadalom ismert alakja *Spiritusz* Jancsi. Igazi nevén *Nagy* Jánosnak hívják ugyan, de napszámos kollegái *Spiritusz* Jancsinak nevezték el, hogy ezzel is jelezzék, mennyire barátja a szesznek. Hát csufnévének átka tegnap este utólérte szegény *Spiritusz* — *Nagy* Jánost. Mert valóban annyit talált beszédni a spirituszos geberduszából, hogy az leverte a lábáról. Ott találták meg a szigeti országuton eszméletlen állapotban s beszállították a kórházba.

— **(Bejelentett öngyilkosság.)** *Erdős* János, patacsi gazdálkodó, a napokban bejelentette a községi előjáróságnál, hogy bérese *Kocsis* Imre, egy huszonegyesztendős legény, a kit az idén soroztak be katonának, nyomtalanul eltűnt a gazdája házatól. Távozását követő napon, egy az istálló falára szögezett cédulát találtak, melyre nagy betűkkel ez volt írva: »Ne keressenek! Elmentem meghalni.« Hogy a legény valóban öngyilkos lett-e, vagy pedig csak az angyalbörtől való félelmében bujdosott el, azt a megindított nyomozás fogja kideríteni.

— **(Utak javítása.)** A vármegye-házán nagyban dolgoznak most a községi köz- és műutak javításának tervezetén. Arról van szó, hogy a megrongálódott vagy eddig kövezetlenül volt közutak javíttassanak és kiköveztesenek — csoportonként, mi tekintettel a munkálatok nagyobb voltára, aránylag olcsóbb átlagos vállalkozási árért teljesíthető, mintha a megrongálódott utakat esetről esetre köveztetnék ki. Természetes, hogy mindez még csak terv s jó darab idő kell a munkálatok megkezdéséig, mindamellett tervnek is elég célszerű, s kívánatos lenne ennek mielőbbi keresztülvitele.

— **(Hirtelen halál.)** *Hedvigh* Gyula német-bolyi lakos, mint értesülünk, a napokban, amint a község házára igyekezett, hirtelen megátortodott az utcán. Az elalélt embert la-

kására szállították, ahol azonban néhány perc múlva meghalt. A megejtett boncolás alkalmával az orvosi vizsgálat megállapította, hogy *Hedvigh* Gyula szívszélhűdés áldozata lett.

— **(Furfangos tolvaj.)** *Kreiter* József árpádi lakos házához a napokban egy számalomraméltó kinézésű öreg koldus állított be, s alamizsnáért könyörgött. A háznál nem volt más otthon csak egy cselédeány, kinek megesett a szive a szerencsétlen emberen. Azt mondta a koldusnak, hogy várakozzék mig ő ételt hoz neki a konyhából, a koldus azonban nem várta be a cselédeány visszatérését, hanem összeszedett néhány darabot az udvaron szárítás végett kitett fehérműekből s azokkal odább állt. A furfangos tolvaj ellen megindították a nyomozást.

— **(Pórujárt ügynök.)** Nem egyszer megesik az emberi életben, hogy ártatlanoknak kell mások hibájáért bűnhődniök, s ezt a tényt igazolja körülbelül az a historia, mely a napokban Átán történt. *Wlaschinek* János ottani lakoshoz beállított egy *Kreutz* Salamon nevű ügynök, valami budapesti kisebb bankháznak sorsjegyekben utazó ügynöke. A gazdának azonban valószínűleg már vannak keserű tapasztalatai az ügynökök dolgában, mert amint *Kreutz* belépett hozzá, elutasította s midőn az ügynök kartársai szokásos bőbeszédűségével »kapacitálni« igyekezett a gazdát, az egyszerűen kidobta, úgy hogy *Kreutz*nak alaposan lejött a könyökről a bőr. A hirtelen haragu gazda ellen könnyű testisértés és becsületsértés miatt panaszt emelt az ügynök a bíróságnál.

— **(Ismét a petroleum lámpa.)** Ezekre menő már ama szerencsétlenségek száma, melyeknek okozója a petroleum volt, s most nálunk is szaporodott egygyel eme esetek száma, mely azonban szerencsésen végződött. *Martonfán* történt a napokban, hogy egyik ottani gazda házában a petroleum lámpa nem tudni mi okból felrobbant, s a kiömlő kőolaj rövid idő alatt lángba borította az asztalt. Szerencsére azonban idejekorán észrevették a honyhában volt házbéliek a tüzet, melyet sikerült rövid idő alatt eloltani, úgy hogy a könnyen végzetessé válhatott lámparobbanás aránylag csekély kárt okozott.

— **(Ellopott láncok.)** *Márkus* József halász-utcai lakos, kedden éjszaka kint hagyta a kocsiját az utcán, melyről reggelre két darab láncot leloptak. Kárát a rendőrségen bejelentvén, a nyomozás során kiderült, hogy a láncokat *Póla* József és *Jekovicska* Bernát snhancok lopták le a kocsiról s balokányi ligetben elrejtvén, tegnap előhozták s a két láncot nyolcvan krajcárért eladták egy zsidárnak. Ma a láncok is megkerültek s a tolvaj snhancok ügyét áttették a bírósághoz.

— **(Tűzek.)** Lápafőn nagy tűz volt e hét elején. *Bajó* Sándor földjén gyuladt ki egy kazal, melyről a tűz *Bognár* József, *Kovács* Pál és *Finta* Zsifko kazalaira is áthatolt s s mind porrá égette azokat. A kár kilencszáz forintot tesz ki. Várong községben egymásután két tűz is volt. *Eklies* György birtokán volt az első, mely elpusztított egy kazal szalmát s a cséplőgépet is elégette. Másnap *Novák* Jánosnak égett le egy 40 keresztből álló buzaasztaga. A két tűz által okozott kár ezer forintot tesz ki. Kánya községben *Vark*

Péter birtokán volt tűz a minap. A leégett házakat itt úgy gyújtották fel, hogy azonban ki, azt a vizsgálat eddig nem tudta megállapítani. Felső-Ireghen *Mizser* János telkén egy pajta gyuladt ki a napokban; Varasdon *Müller* Henriknek a háza égett le s végül Medinán *Apponyi* Géza gróf birtokán kisebb kazaltűz volt. E tüzek keletkezési oka még eddig ismeretlen.

— (**Jogászelnök.**) Hosszas hallgatás után pezsgő élet indult meg a jogászkörben. Nem is csoda, nagy az érdeklődés az elnökválasztás iránt. Az idősebb jogászok szónokokká lesznek s vigan folyik az első évesek kapacitálása, a »balekfogás«. Fehér tollas kalapokat látni a király utcán. Tegnap a Liebhart párti jogászok értekezletet tartottak a Percel-utca 36. sz. alatti pártirodában, megalakították a pártbizottságot s megbeszéltek a további teendőket. Az értekezlet után a jogászság kitűzve a párt jelvényét (fehér toll zöld levéllel s rajta »Éljen Liebhart József elnök-jelöltünk« felirással) a Király utcán keresztül az Erzsébet-sétátérre vonult vig korteshangulatban. Ma a Makay-pártiak is feltűntek árvalányhajas jelvényükkel és impozáns számukkal. A választás f. hó 20-ika körül várható s majd eldől, hogy melyik párt korteskedett hiába.

— (**Sportünnepély Villányban.**) A villányi közönség abból az alkalomból, hogy a Pécs-baranyai Sport-egyesület Pécsről Villányra f. hó 17-én d. u. 1 órakor kerékpáros verseny-kirándulást rendez, nagyban készül egy már rég nem volt kedélyes táncvigalomra, melyre az érdeklődés már most is igen élénk; ebből kifolyólag bizton lehet számítani, hogy a várt eredményt siker koronázza. Vendégek szívesen láttatnak. A táncvigalom a Worlicsek-féle szövetség-szállodában tartatik meg. Pécsről, mint eddig is bejelentetett, igen számosan vesznek részt a mulatságon.

— (**Honvédelelkési kinevezés.**) *Kosáry* Gyula, pécs-egyházmegyei segédelelkész, tartalékos honvédelelkész, a honvédelelkészek tényleges állományában a pécsi honvédehadapródiskolánál másodosztályu egyházi tanárrá kineveztetett.

— (**A szerető bosszúja.**) Szent Pálpusztán történt a napokban, hogy Hevesi Mária odavaló cselédleány az itató kutnál megleste Váci Zsuzsannát, egy szintén odavaló leányt, kit a kuthoz érve azzal fogadott, hogy egy köcsöggel fejbe teremtette. A támadásnak az volt az oka, hogy a két leány egy legényt szeretett, kihez a támadó »régibb« jogokat formált. Hevesi Mária ellen megtették a följelentést a bíróságnál.

— (**Megszökött ló.**) Kertész Imre új bányai lakos panaszt emelt a községi előjáróságnál, hogy egy sárga kancája az istállójából megszökött s eddig nem sikerült a nyomára jutni. A hatóság részéről is meg indították a nyomozást a bitangságba került ló után, ez azonban eddig még nem vezetett nyomra. Nem lehetetlen, hogy a lovat valaki »megtalálta« s most nem szándékozik azt visszaadni, persze csak addig nem, míg megtalálják nála, a lovat, melynek ilyen körülmények között alighanem nagy ára lesz.

— (**Kétszeres öngyilkosjelölt.**) Jófői István, devecseri legény ugyancsak alaposan megunhatta ezt a cudar világot, mert

a napokban, mikor azt hitte, hogy senkisémet látja, beleugrott a kutba. Nem messze a kuttól azonban ott játszadozott a legény gazdájának hét éves kis fia, ki segítségért kiabált s így az öngyilkos jelöltet megmentették a haláltól. Jófői azonban nem volt hálás megmentői iránt, mert ugyanaznap este meg az istállóban felakasztotta magát, ahol a kocsis észrevette és még idejekorán levágta, bár ez alkalommal Jófői közelebb volt a másvilághoz, mert csak hosszas élesztgetés után bírták feltámasztani. Az elszánt legény harmadik öngyilkossági kísérletéről eddig még hallgat a krónika.

— (**Aminek már lehetne vége, de nincs.**) Természetes, hogy ez alatt a cím alatt a franciák fejtelten, de irgalmatlanul hosszú tengeri kigyójáról, a Dreyfus-ügyről van szó. Megszámlálhatlanok azok az élcek, adomák, apró történetek, melyek legutóbb szárnyra kaptak s melyek mindegyikének akár közvetve, akár közvetlenül a »Dreyfus ügy« oka. A hírlapok valóságos versenyeket rendeznek egymás között, hogy minél előbb s minél többet közölhessenek Dreyfusról a szenzáció szomjas olvasókkal. Egy vidéki lap legutóbbi számában ezzel a szenzációs napihírral kedveskedik olvasóinak:

— »Dreyfus mint párbaj ok.« Szerencsére vér nélkül kis pisztolypárbaj folyt le ma reggel öt órakor a városi erdőben G. A. és Sz. J. tisztviselők között. Háromszori golyóváltás után a felek sértetlenül maradván, kibékültek egymással. Az affér-re az adott okot, hogy G. A. a »Korona« kávéházban nyilvánosan azt kérdezte, Sz. J.-től, hogy:

— Mi a véleménye a Dreyfus ügyről?
És a föld még mindig forog?! Igazán csodálatos!

— (**A városi muzeum.**) Juhász László ügyvéd, a mi tudós régiséggyűjtőnk ma délután három órakor mutatta be a sajtó képviselőinek a városi muzeumot. Az ott kiállított tárgyak legnagyobb része ismeretes már tavaly óta, midőn Juhász László ügyvéd a Sörház-utcában levő régi polgári leányiskola helyiségeiben rendezte be a muzeumot. A városi muzeum — mely kizárólag Juhász László ügyvéd magán tulajdonát képező régiségekből van összeállítva — az országúton levő Madarász-féle ház emeletén van elhelyezve s hét termet foglal el. Az őskori leletek koronkint (rég és újabb kőkorszak, bronz, római foglaltság kora) vannak elhelyezve s a népvándorlás koránál végződnek. Igen szép és érdekfeszítő a muzeumnak antropologiai része is, mely szembeütően gazdag. Juhász László ügyvéd még két teremmel megnagyobbítani szándékozik a muzeumot s ebben a két teremben fogja a honfoglalás korabeli régiségeket napjainkig kiállítani.

— (**Elveszett**) egy briliáns gyűrű. A káros kéri a becsületes megtalálót, hogy az elveszett gyűrűt vigye be a rendőrségre, hol illő jutalomban fog részesülni.

— (**Öngyilkos kutya.**) Már sokszor volt szó arról, hogy állatok is elkövetnek öngyilkosságot. Ilyen esetet figyeltek meg Comban. Egy nagy eb, valami nememesebb fajtabeli, fel-alá járt a tó partján, aztán egyszerre csak beleugrott a hullámokba és a víz alá dugta a fejét. Egy halász, látva a kutya különös vi-

selkedését, oda sietett, kikergette a vízből és egy darabig szárazföldön is üldözte. Tíz perc múlva újra visszatért a kutya és újból a vízbe vetette magát, de megint elkergették, bár erősen ellenállott. Valamivel később a halász a tó közepe felé sajátságos csobogást hallott és gyorsan a csónakával odavezett, de már későn érkezett, mert a kutya már nem élt. A fejét konokul a víz alá tartotta és úgy végezte ki magát.

— (**Izgalmas kivégzés.**) Rockvilleban, Amerikában és egy ugyanazon akasztófán végezte életét Taylor Armistead és Brown Alfred János, mindkettő néger, kettős gyilkosság miatt. Az akasztófa alatt Taylor kijelentette, hogy Brown nem volt részes a gyilkosságban és Brown esküdözött, hogy ártatlan, de ez nem gátolta a kivégzést. Ezt megelőzőleg Belt E. W. gazdag amerikai, kinek Brown egykor rab-szolgája volt, járt közben a kormányzónál a megkegyelmezés érdekében, hivatkozva rá, hogy Brownt csak Taylor vallomása alapján ítélték el, de a kormányzó vonakodott megváltoztatni a halálos ítéletet, noha két lelkes is tudatta vele, hogy Taylor megvallotta, hogy Brown egész ártatlan. A kivégzés után Belt ezeket sürgönyözte a kormányzónak: »Felelőssé teszsem önt és tanácsadóját egy ártatlan ember haláláért.«

— (**Tanítónői kinevezés.**) A valás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Dimitrievits Zorka okleveles tanítónőt a gardinovcei községi elemi iskolához rendes tanítónővé kinevezte.

— (**Névmagyarosítás.**) *Strausz* Gyula és *Strausz* József pécsi illetőségű ugyanittani lakosok vezetéknévüket »Biró«-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— (**Lopás egy udvarból.**) *Gosztola* Gergely ozorai lakos, udvarába valami enyveskező jómadár lopózott be és a ház tornácáról két zsák zabot ellopott. A lopást a káros csak későn vette észre, mikor már a tolvajnak nyoma veszett. A meglöpött gazda bejelentette az esetet és most folyik a nyomozás az ismeretlen tolvaj kilétének kinyomozása végett.

— (**Megdéssmált gabona.**) *Weisz* Bernát, teveli bérlőnek a raktárába a minap tolvaj lopózott be s két zsák búzát elemelt. A káros feljelentésére megindult nyomozás során *Haberkorn* György, csurgói illetőségű fuvarosra esett a gyanu, hogy a lopást ő követte el, azonban ő eddig még tagad. Hogy valóban bűnös-e, majd a birói vizsgálat fogja kideríteni.

— (**Tolvajfurfang.**) Még nincs ki-merítve végképen a tolvajfurfang, bizonyítja a következő eset is: Párisban egy kereskedő késő éjszaka haza érve a lakása előtt egy alakot látott. Mielőtt valamire gondolhatott is volna, az idegen szemtől-szembe került vele és gyorsan hadarni kezdte:

— Ha ön tudná, mi történt velem! Tegnap éjjel meglátogattam a Szaturnuszban egy lakója és felszólított, hogy menjek vele a Szaturnuszba. Amikor már egészen közel voltam, eszembe jutott, hogy holnap lejár egy váltóm s azért arra kértem, hogy vigyen vissza, nehogy a jótállóimnak kellemetlenségük legyen. De nem haza vitt, hanem itt tett le az ön ajtója előtt.

Persze, hogy örültek tartotta a kereskedő ezt az embert, megborzongott és nagyon boldog volt, amikor a repülő ember hirtelen eltávozott. Egy két perc múlva aztán bent a lakásán kétségtelenül meggyőződött arról, hogy az az ember nagyon világos eszű ember, mert minden ékszerét elvitte a lakásából.

— **(Öt ember halála a tűzben.)**

Bazel egyik külvárosában borzasztó katasztrófa történt. Az ottani Bottminger-utcában egy kis háromemeletes ház van, melyben több család, összesen huszonöt ember lakott. A felső emeletre egyetlen falépcsőn lehetett följutni, mely a ház hátulján és pedig künn volt elhelyezve. A lépcső alatt szénaköteg és hasábfá volt elhelyezve. Épen ezen a veszedelmes helyen tűz ütött ki; nem lehetetlen, hogy bűnös kéz gyújtotta. A lépcső meggyuladt és az emeleti lakosok nem tudtak menekülni. Kivált a második emeletbeliek utját vágta el a füst és a láng. Az első emeletből leugráltak az utcára, a harmadik emeletről felmáztak az emberek a háztetőre, a honnan leszedték őket a tűzoltók, a második emeletbeliek azonban megfulladtak a füstben, mielőtt segíthettek volna rajtuk. Odaveszett két négy éves gyermek, egy tizenhatéves fiú és két munkás, azonkívül többen megsebesültek.

— **(Nagy mondások.)** Vadászemberekről szoktuk azt tartani, hogy szeretnek nagyokat mondani. Ha két-három vadász összehajlik, vége-hossza nincs a csodásnál-csodásabb kalandok elbeszélésének, a melyből nem egyszer még a valószínűség is hi-

ányzik. Hanem — úgy látszik — nemcsak a vadászoknak, de a milliomosoknak is gyengéjök a nagyotmondás. Egy ilyen érdekes beszélgetést ír le a Newyork Herald most érkezett száma. Három vasutkirály került össze a multkoriban a Newyork és Sanfranciskó között járó vonat egyik kocsijában.

— Hallatlan, hogy mászik ez a vonat — fakadt ki egyike a három milliomosnak.

— Igaza van, jegyezte meg a szomszédja, Az én vonatom oly gyorsan megy, hogy mire elkiáltja a kalauz a: »Mehet!« szót, a vonat oly messze jár az állomástól, hogy az elején már nem is hallják a kiáltást.

— Az semmi — szól kicsinylőleg a másik. Az én vonatom oly gyorsan robog, hogy ha valaki a töltés mellől nézi, képtelen megolvasni a kocsik számát.

— Lári-fári, szólalt meg a harmadik ur. Az én vonatom, a mely Chicagó és Cleveland között jár, olyan gyors, hogy ha Clevelandban kiejtem a cigarettámat az ablakon, Chicagóban esik le a földre.

— **(Tanárok áthelyezése.)** A válás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Zindl Béla dr. kaposvári m. kir. állami főgimnáziumi rendes tanárt a budapesti VI. ker. állami főgimnáziumhoz, Hornyánszky Gyula dr. m. kir. állami főgimnáziumi rendes tanárt pedig a kaposvári állami főgimnáziumhoz, jelenlegi minőségükben, áthelyezte.

— **(Banditák királynője.)** A baltimorei Maryland fegyházában nemrégiben halt meg 74 éves korában Meyer Luiza, a kit kollégái a banditák királynőjének hívtak. Külö-

nösen a bolti tolvajlásokhoz értett s az ebben dolgozó pályatársnők vezetője volt. Lopásainak se szeri, se száma. Állandó lakója volt a filadelfiai, newyorki és nagyobb városok fogházainak. Elítéltetésekor mindig tekintetbe vették magas életkorát s rendesen enyhe büntetést mértek rá. Kifogástalan megjelenése olyan bizalmat keltett mindenekben, hogy alig merték gyanuba venni. Legtöbbszörre fenyés nappal követte el legügyesebb tolvajlásait. Most végre méltó helyen: fegyházban végezte sokat hányatott életét.

— **(Leszállás a vonatokról.)** A magyar államvasutak igazgatósága elrendelte, hogy oly állomásokon, melyeken egyes vonatok csak felszálló utasok részére állanak meg, ily vonatokról leszállani — feltéve, hogy ezek a vonatok felszálló utasok végett különben is megállanak — csak oly menetigazolvánnyal szabad, melyek legalább is az ily állomásokon tulfekvő állomásra szólnak. Ellenben csupán az illető állomásra szóló jegyekkel leszállani nem szabad, a minthogy ilyen vonatokhoz az illető állomásra jegyet sem szabad kiadni.

— **(Esküvő a tengeren.)** Egy angol lapban néhány romantikus esküvő történetét olvassuk. Valamennyit a nyílt tengeren tartották meg. Különösen Amerikában nagyon divik az ilyen excentrikus házasságkötés, mert három mértföldnyire a tengerparttól a szerelmeseket nem köti többé a szülők akarata, sem a hazai törvények vagy a konvencionális szokások. Nemrég egy fiatal angol nő Kaliforniába utazott, hogy férjhez menjen egy mérnök-

vágta minden bővebb magyarázatnak. Oszkár a tanár mellé furakodott s megragadva kezét, a fülébe sugta:

— Öntől függ, hogy itt maradok-e, vagy sem!

— Hogy-hogy?

— Azt majd lent a fürdőben magyarázom meg!

— S ha már tudnám, hogy mit akar elmondani?

— Ön tudja? . . . Ki árulhatta el önnek?

— Mimir szelleme, édes öcsém! — mosolygott a tanár, miközben mosolyogva ölelte keblére a boldogságtól sugárzó fiatal embert!

V É G E.

arra a borzalmas éjre, melyet gunyhómban töltöttél s ne feledd el Kjær Kjársent, — a »látót.«

S még mielőtt Knuth Mende válaszolhatott volna, az agg hajós melegen megszorította kezét s csodálatos könnyedséggel ugorva bárkájába, néhány evezőcsapással bent evezett már a tenger közepén, a magas éjszak felé, Mimir hazájába.

Knuth Mende még sokáig bámult a távol ködébe vesző bárka után, aztán maga is csolnakba ült családjával s elhajózott a skakingi szirthez, mely jövendő otthona volt.

Kjær Kjársenről azóta nem hallott senkisem, a bárka és hajósa elveszett örökre.

Knuth Mende és Greta, Erich és Signe is már régóta porladnak a hűs hantok alatt, a kis sziget azonban még ma is ott áll szegényes falucskájával a tengerben s vihártépett, szürke házikói úgy néznek ki, mintha egy összezuzott hajó roncsaiból épültek volna.

»Stavó reményének« pusztulása azonban nem ment feledésbe, annak mondája nagyapáról unokára száll s a hosszú téli estéken még ma is arról mesélnek a hajósok fiaiknak, midőn apáiknak felcsillant a jólétre való kilátás, de elveszett a habokban a »Stavó reményével!«

Oszkár elhallgatott és fáradtan hajtotta fejét a falra. Nehány pillanatig siri csend volt, minannyian még a hallottak hatása alatt állottak, míg a bankigazgató fel nem kiáltott:

— Bravó doktor úr! Ezt nevezem sikeres megold-

höz, a ki a mult évben meghódította a szívét. De a fiatalok bánatára a vőlegény szülei nagyon ellene voltak a házasságnak. A mérnök segített a bajon. Menyasszonyával és egy lelkeszszel egy kibérelt hajóra szállt. A hajó utra indult s mikor a szárazföld eltűnt a szemhatáron, a lelkész összeadta a párt. Persze néha az ilyen házasságok, a melyeket a tengeren kötnek, nem végződnek szerencsésen. Csak a mult évben történt, hogy egy hongkongi tisztviselő megkérte menyasszonyát, hogy jöjjön Angliából Hongkongba, hogy megtartsák az esküvőt. Utközben a leány beleszeretett egy utitársába, a ki folyton üldözte szerelmével. A hajón ott volt a pap és azonnal megtörtént az esküvő. A türelmetlen vőlegény Hongkongban várta menyasszonyát, de az már mint másnak a felesége érkezett oda. Az asszony addig már megbánta a tettét s meg akarta semmisíteni a házasságot. Kétségbeesésében öngyilkossá lett, de előbb megható levelet irt régi vőlegényéhez, a kihez való bűtlensége annyira megboszulta magát. Néha más oka is van annak, hogy az esküvőt a tengeren tartják meg. Néhány nappal ezelőtt egy jakt-klub elnökének leánya esküvőre ment a newyorki kikötőben, mert az atyja azt tartotta, hogy egy hajós leánya csakis tengeren mehet férjhez. A jakt földézetén pompás kápolnát állítottak föl. Az esküvőt a kápolnában tartották meg s utána az új pár tengeren indult nászútra.

— La punk legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt szombaton este jelenik meg.

Sötét bűnök.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. szeptember 7.

A vidék bűnkrónikája ismét szaporodott egyptár jelentékeny, szomorú esettel, mely nagyon is megszivlelendő. Nem szenzáció hajhászásból, nem is mint a napi események feldolgozói, közöljük ezeket a szomorú történeteket, hanem, hogy rámutassunk, mennyire szüksége volna a népnek a műveltségre, a felvilágosodottságra, mennyire szüksége volna vezetőkre, kik az erkölcstelenség, a lelkiismeret nélküli örvénybe rohanás veszélyéből kimentenék.

Vidéki tudósítónk írják ezeket a legújabb bűnöket, melyek sötétek, a milyen sötét a műveletlenségben, tudatlanságban tévelygő nép állapota. És a milyen sötét világot vetnek ezek a nép gondolkozására, melynek semmi a legnagyobb bűn is, közönyösen követi el, mintha sorsa mérné rá és azután várja, hogy mit hoz továbbra is a sors. Hogy megmenekedjék a világ szájától, vagy hogy ne szenvedjen anyagi kárt, még inkább, hogy boszút álljon azon, ki kárát okozta: ez mind olyan cél előtte, melynek eléréseért mindent megtesz, képes ölni és gyujtogatni.

Ezt mutatják azok a sötét bűnök, melyekről itt szó van. Kezdjük mindjárt a legsötétebbel és a legszomorubb kimenetelével:

(Angyalcsinálásból halál.)

A kiskozári szőlők között már régen rosszat beszél a világ szája Blázsits Simonról. Öreg, töpörödött anyóka ő, a kit nincs miért irigyelnie senkinek és mégis, nem igen tűrte meg senki a maga körében. Azt mondták ugyanis róla, hogy varázsló, hogy javas asszony, de a tudományát rosszra használja fel. A legsötétebb bűnt segíti elő kuruzslá-

sával. A kik félnek az anyaságtól, vagy a kik tiltott szerelmi viszony következményétől akarnak menekülni, azok a fiatal asszonyok, azok az elbukott leányzók hozzá folyamodnak segítségért.

Ez év augusztus 5-én, jó egy hónappal ezelőtt történt tehát, hogy Üszöghön meghalt Köhler Ignác váltóőr felesége. Halála egészen váratlanul jött, mert a vidéken mindenki egészséges, életvidám fiatal asszonynak ismerte. De hát halál ellen nincs orvosság s a fiatal asszony halálába is bele kellett nyugodni.

Azonban a világ szája nem nyugodott. Azt beszéltek, hogy Köhlerné is járt Blázsits Simonnál, mert nem akarta, hogy anya legyen. És hogy bizony ez okozta a fiatal asszony halálát az ő kuruzslásával.

Addig-addig beszéltek ezt, míg egyszer csak hivatalosan is tudomást vettek a dologról és megindult a nyomozás.

A nyomozás során csak megöregedett a gyanu, hogy Köhlerné nem mult ki természetes halállal s tegnap azután kihallgatás alá fogták a gyanuba vett Blázsitsné.

A sötét bűn ekkor csakugyan beigazolódott. Köhlerné az ismert kuruzslótól kért segítséget az anyaság elhárítására. Ez adott is neki valami varázsszert, a mit az asszony bevett és ez okozta a halálát.

Az ügyet ma tették át a királyi törvényszékhez s most a vizsgálóbíró folytatja a vizsgálatot a halállal végződő angyalcsinálás ügyében.

(A bűn, mint rendszer.)

Ez ügy nyomozása közben egy másik eset is kiderült. Itt a gyanu Neiszter Miklósnéra esik, a ki azonban minden segítség nélkül, a saját kuruzsló szerével űzte rendszeresen az angyalcsinálás sötét bűnét. Mint a nyomozás megállapította, három ízben, 1896-ban, 1897-ben és 1898-ban menekült meg tiltott

dásnak. Ön beváltotta ígérését s nemcsak mint elbeszélő, hanem, engedje hozzátennem, mint költő is.

— Valóban megkapó történet — szólta Elli anyja.

— S valóban így történt ez, ahogy ön nekünk elmondta?

— Nálunk így tartja a monda.

— Mily gyorsan eltelt az idő — mondá a tanár —

Ha nem csalódom, már virradt is.

— Igazán szerencse — nevetett Alfréd — különben nem kezeskedem róla, hogy mi is szellemlátogatókat nem kaptunk volna. S te Elli nem szólsz semmit. Talán még mindig a derék Henrik kapitányt sajnálsz?

Elli nem válaszolt. Oszkára szegezett szemei sajátos fényben égtek s Alfréd szavait vagy nem hallotta, vagy nem akarta hallani.

Ekkor belépett egy vezető s jelentette, hogy az idő kiderült. Természetesen mindnyájan megörültek a hírek s siettek bőröndjeiket becsomagolni.

Igy történt, hogy Oszkár észrevétlenül kilopózkodott a fensikra, mely a felkelő nap rozsdaszínű fény sugaraitól megvilágítva csodás látványt nyújtott. Mélyen elmerülve a természet szépségének szemlélésébe állott Oszkár, midőn álmadozásából hirtelen egy gyöngéd érintés zavarta fel s midőn meglepetve hátrafordult, Ellivel találta magát szemben.

— Oszkár! — mondá a leányka remegő hangon — Bocsásson meg. Kegyetlen s igazságtalan voltam maival szemben.

— Elli! — kiáltotta Oszkár boldogan — maga kér tőlem bocsánatot? Tehát nem haragszik reám?

— Az ön elbeszélése mélyen meghatott. Ugy érez-

tem magam, mintha maga lenne Erich s én Signe lennék s mintha csak ma jöttem volna tudatára érzelmeimnek, melyek azt sugalták, hogy nem szabad magától haraggal elválnom, hogy . . .

— Hogy szeret engem?! — kiáltotta ujongva Oszkár. Mondjon igent, mondj igent Elli, add vissza lelkemnek elrablott nyugalmát, hiszen tudod, hogy agyam minden gondolata, szívem minden dobbanása a tied. Szeretsz engem Elli, szeretsz? . . .

— Szeretlek! Csak téged szeretlek — sugta Elli, miközben szenvedélyesen ölelte keblére a fiatal leány karcsu alakját.

Ezalatt bent a házikóban a többiek elkészültek a csomagolással s a tanár kitekintett az ablakon, a következő pillanatban azonban meglepetve s derült mosolylyal fordult a szobában levőkhöz:

— Halljátok gyerekek, mondá nehezen, tettett komolysággal, ha nem csalódom, engem is meglátogatott most Mimir szelleme.

— Az istenért! Csak nem . . . kiáltotta rémülten a tanár felesége, hiszen az borzasztó volna.

— No, nem olyan nagyon. Ugy éreztem — ugyanis — mintha egy szerelmes párt láttam volna s vidám eljegyzési ünnepélyt lent a fürdőben.

— Lehetetlen! — szólta közbe Oszkár, kellemetlen sejtéstől megkapatva. S kik a boldogok?

— Itt jönnek — válaszolt a tanár boldogan mosolygó arccal, a feléjük közeledő Elli és Oszkára mutatva.

Ekkor lépett közjük a vezető s jelentette, hogy a lovak indulásra készen állanak, mi természetesen utját

módon az anyaságtól, mindenkor egy-egy fejlődő életet pusztítván el.

Most ő is a törvényszék kezébe kerül, hogy lakoljon büneiért.

(Az após merénylete.)

Medina község melletti szigeten a rében gyilkossági merényletet követtek el egy fiatal parasztasszony ellen. A merénylő pedig senki más nem volt, mint a menyecske — apása, a ki annyira gyűlölte a menyét, hogy életétől akarta megfosztani.

Bálint József, medinai lakos hasonnevű fia ugyanis mikor megházasodott, szegény leányt vett feleségül. E miatt az öreg Bálint József elesett tervétől, hogy fia jó házasságot kössön és mindezért természetesen az új asszonyt okolta. A gazdagság utáni kapzsisága annyira vitte, hogy nem nézhette jó szemmel az asszonyt, folyton veszekedett vele és végre gyilkossági kísérletre vetemedett ellene.

Kint a szigeten dolgozott ifju Bálint Józsefné a napokban. A réten nem járt senki s egyszerre csak előbukkan az öreg Bálint és egy karóval felfegyverkezve az asszonyra rohant.

A fiatal asszony sikoltva menekült az életére törő, dühében elvakult ember elől, de hiába lett volna menekülése, ha épen akkor, mikor a támadó após a karóval le akarta ütni, a sikoltozásra a távolabbi kaszálóról elő nem siet egy *Kulcsár* István nevű ember és közbe nem veti magát.

A merénylő após őt is megtámadta s míg vele birkózott, a menyecske ezalatt mégis elmenekült.

Az esetet nyomban feljelentették a hatóság, de a merénylő apósának nem volt bátorsága szándékát bevallani s azt vallotta, hogy csak — rá akart ijeszteni a menyére.

Ezt azonban aligha hiszi el neki a bíróság, a hol folytatják ellene a vizsgálatot.

(Az anyós boszuja.)

Felső-Iregthen *Kácsoki* János, fiatal gazdálkodónak sok baja volt az anyósával valami földosztás miatt. Az anyós, a kit *Selyem* Évának hívnak, nem volt megelégedve a részére juttatott földbirtokkal s még egy részt követelt a vejétől. Mikor azután nem kapta meg, ezzel fenyegette meg vejét:

— No várj, majd felpörköltöm a terméledet!

Az anyós fenyegetését többen is hallották s a minap, hogy tűz volt a község határában, ez a fenyegetés a fültanuknak eszükbe is jutott.

A tűz ugyan nem *Kácsoki* János kazlát hamvasztotta el, hanem *Fütös* Jánosét, de mert ez a kazal szomszédja volt a *Kácsoki*é-
nak, most nagyon is erős a gyanu, hogy a tüzet *Selyem* Éva okozta. A veje kazlát akarta felgyújtani, de a sötétben nem tudta megkülönböztetni, vagy talán nem is ismerte, melyik a vejé és a szomszédét gyújtotta fel. Lehet, hogy arra is gondolt, hogy a tűz majd mind a két kazalt elpusztítja, de hát a tüzet észrevették s eloltották, mielőtt a veje kazlára átcsapott volna.

A boszuálló anyós boszuja tehát nem sikerült. Olyannak okozott kárt, a kinek nem akart, de a miért majd szigorúan meg fogja büntetni a bíróság, hol a további vizsgálatot vezetik ellene.

Művészet, irodalom.

○ **Somogyiék Kaposvárott.** Egy düledező fabódében, a Kaposvár külvárosában levő sétatéren mulattatják a pécsiek volt kedvencei a derék kaposváriakat. És a kaposváriak meg is honorálják *Thalia* papjainak buzgó működését, de azért azok csak vissza-visszavágnak Pécsre, visszakiváncognak a régi kedvelt fészekbe.

Tegnap este telt ház előtt ment a »Diákisasszonyok« című operette. Premier volt és így a kaposvári intelligencia megtöltötte színlőt a tágas fabódét. *Lányi* Edit és a már előttünk is ismeretes *Forrai* Ferike Margaritte és *Daisy* szerepében nagy tetszést arattak.

Balláné *Csik* Irén, úgy látszik, kedvence a kaposváriaknak. Már megjelenésekor lelkes ovációval és tapsviharral fogadták és konstaláthatjuk mi is, hogy a mi kelles Mimózáink napról-napra kedvesebb és szebb lesz. *Perényi*-re alig lehet ráismerni. Nagybeteg volt és a betegség bizony megviselte. A hangja megmaradt régi kellemességében, de alakja teljesen megváltozott. Hogy nehézkes teste megfogyott, most sokkal könnyebben mozog a színpadon. Sokat kacagtak *Szilágyi*-nak és *Bérczi*-nek, ügyes mókáikon. Nem maradt háttérben *Benkő* Jolán sem, *Eleonora*, a leánygymnasium igazgatónöje szerepében. *Bognár* bácsi is vigasztalódik; ma már nem használják ki annyira sokoldalúságát, mint Pécsen és így nagyobb szerepeiben sokkal tökéletesebb alakításokat produkálhat. *Hunyadiné Körösi* Juci a kaposváriakkal is megkedveltette magát. De hogy is ne tudnák szeretni ezt az örökké kedves, naiv kis asszonykát? *Hunyadi* Jósikának a régi hangjánál van, új jót róla nem mondhatunk. *Hunyadi* József Lucien szerepében, *Erdélyi* Miklós pedig mint *Georges Saint* ciry huszárok a tapsokból bőven kivették részüket.

Szohner Olga most is oly vidám, mint Pécsen volt, de mindjárt elszomorodik, ha Pécsre gondol. Otthon ő csak nálunk tudja érezni magát. *Peterdi* a régi, *Balla* pedig — boldog. Neki mindegy, akár hol van, csak bájos feleségét tudhassa közelében. Találkoztam *Angyal* Ilkával is, a mint kis leánykáját a színházba vezette. Ő is visszavágyik Pécsre, mert művészetét csak itt tudták igazán méltányolni. *Békéssy*-nek sok dolga van. Somogyi új zenekart állított össze és ezt most *Békéssy*-nek kell betanítani.

A jövő héten színre kerül: »*Sulamith*« és »*Görög Rabszolga*«. Hír szerint Pécsről is többen át fognak ez alkalommal Kaposvárra rándulni, hogy régi ismerőseiket még egyszer láthassák. (Np.)

TÁVIRATOK.

— **Dreyfus a haditörvényszék előtt.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Ma nyilvános tárgyaláson kellett volna vallomást tennie a rennesi haditörvényszék előtt *Cernuskynak*, de *Carrière* kormánybiztos az ülés elején egy levelet olvasott fel, mely a haditörvényszékhez van intézve s arról ad hirt, hogy *Cernusky beteg és ágyban kell maradnia*. Ennek folytán nem jelenhet meg. A közönség körében erre fékezhetetlen nevetés támadt.

Carrière kijelenti, hogy a levél folytán nem tehet egyebet, mint hogy tartalmát tudomásul veszi. (Percekig tartó derűtség.)

Most következett a mai nap tulajdonképpeni szenzációja.

Labori következő előterjesztést tette: — *Hivatalos értesítést kaptam, hogy Schwarzkoppen és Panizzardi ezredesek a nyilvános rend indokából nem jöhetnek Rennesbe, ellenben készek felelni, ha kihallgatási bizottságokat küldenek hozzájuk.* Kérem tehát a haditörvényszéket, hogy ily kihallgatási bizottságokat küldjön a nevezett ezredesekhez. Lehetetlen, hogy a védelem eme kérését megtagadják, mert ez az egyetlen eszköz arra, hogy világosságot szerezzünk és a hiteles döntést előidézzük. (Nagy szenzáció a közönség körében.)

Elnök: *Paleologue* úr nyilatkozatát kérem.

Paleologue, a külügyminiszterium képviselője erre következőkép nyilatkozik:

— Lehetséges volna az idegen tiszteket kihallgatni, de fentartom magamnak

hogy az eszközöket megválaszthassam, melyekkel az idegen tiszteket notifikálni lehessen.

Elnök: Nem hiszem, hogy diszkrecionális hatalmamnál fogva elrendelhetném az idegen tisztek megidézését. Arról van tehát szó, hogyan történhetik ez? A haditörvényszék erre nézve a mai nap folyamán fog határozni. (Szenzáció!)

Labori kérdései, melyeket a két katonai attaséhez intézni akar, így hangzanak:

1. Mely napon kapta meg a borderóban említett okmányokat?
2. Valamennyi azonos-e a borderó irásával, melynek fakszimiljét ismeri?
3. Mit tartalmaznak ez okmányok?
4. Megkapta-e a lö-reglementet?
5. Kitől kapta ezt?
6. Mióta és meddig volt összekötésben az okmányok szállítójával?
7. Ez a szállító ugyanaz volt-e, kihez ön a petit bleut intézte, melyről *Münster* gróf 1899. április 15-én beszélt?

8. Irta vagy diktálta a petit bleut?
9. Volt-e valaki közvetlen vagy közvetett összeköttetésben *Dreyfussal*?

Miután *Labori* a kérdéseket felolvasta, *Carrière* főlemelkedett és így szólt:

— Nem akarok ellentmondani az idegen tisztek megidézésének, de fentartom a katonai büntető törvénykönyv 129-ik szakaszát, melyben ki van mondva, hogy két nappal tovább nem lehet a tárgyalást félbeszakítani.

Labori: Szükségtelen ismételnem, hogyan vitték rá a védelmet arra, hogy az idegen tisztek kihallgatását kérje. *Cernusky* kihallgatása után a törvényszék második kihallgatását 48 órára elhalasztotta anélkül, hogy megsemmisítették volna a bizonyítási eljárást. Ha lehetséges volt ez akkor, egy másik hasonló eset is lehetséges. Meg vagyok győződve róla, ha a kihallgatási bizottságok idejében a helyszínre mennek, minden rendben lesz. *Ha a törvényszék a két attasé feleletét hallani fogja, csak akkor lesz abban a helyzetben, hogy meghozhassa igazi ítéletét.*

A törvényszék erre visszavonul s husz perc múlva újra megjelenván, az elnök a legnagyobb feszültség között kihirdeti a következő határozatot:

— *A haditörvényszék kijelenti, hogy nem tartja magát kompetensnek Labori indítványának helyt adni.*

Eszerint a védelem indítványát elvetették.

— **Vita Labori indítványa fölött.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A rennesi haditörvényszék bírái *Laborinak* amaz indítványa felett, hogy *Panizzardi* és *Schwarzkoppen* kihallgatására bizottság küldessék ki, tanácskozáván, az elnök kivételével kijelentették, hogy nem kompetensek *Labori* indítványa felett dönteni; de az elnökre bízták, hogy diszkrecionális hatalmával fogva döntsön. Az elnök erre kijelentette, hogy diszkrecionális hatalmával nem él.

— **Esterházy borderója.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Londonból írják, hogy *Walsin-Esterházy* a borderóról fakszimilét irt a »Black and White« című folyóirat számára. Az össze-

hasonlítás azt mutatja, hogy *Esterházy kezeirása azonos a bordero eredeti fényképén látható irással.*

A párisi „Petit Bleu“ jelentése szerint tegnap Rennesbe érkezett Gibbons angol ujságíró, hogy ezt az új borderot átadja a törvényszéknek. Az irathoz több hitelesítő okmány van csatolva.

— **Az attasék megidézése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párisi „Petit Journal“ szerint a külügyminiszterium jogtanácsosa, *Renault*, véleményét adott az idegen katonai attasék megidézéséről és úgy nyilatkozott, hogy a katonai attasék nem idézhetők meg tanukul. A nevezett lap ebből azt a következtetést vonja le, hogy a katonai attasék megidézése törvénytelen volna.

Szerkesztői üzenetek.

N. J. Versei mély érzésről tanuskodnak, de formájuk még igen kezdetleges. Pedig gondolata van mit versbe öntsön. Olvasgassa Petőfit, Aranyt s a mai poétákat s így nem sokára az alaki nehézségeket is le tudja küzdeni.

E. F. Önnek ép az ellenkezőt ízenhetjük. Verselni jól tud, de annál kevesebb a gondolat verseiben. Több tömörséget igyekezék elérni s a régies formák helyett moderneket kultiváljon.

Ifj. K. J. Versei humorban nem szükkölködnek. Valamelyik élclap szívesen közölné őket.

K. Á. Sok benne a reminiscencia. Törekedjék minél több eredetiségre.

T-hegyi P. Régies formában limonádézü ömlengések. Pedig tudna írni modern formában is.

N. J. (Jönne el csak.) Verseit a csütörtök este megjelenő lapban nem közölhetjük. Küldje be egy szombat este megjelenő laphoz.

Sch. J. (Oh, ha tudnád, te leány.) Ne kívánja, hogy megtudja az ideálja, hogy ön ilyen rossz verseket ír, — akkor sohse viszonozza a szerelmét.

KIR. TÁBLAI ÉRTESÍTŐ.

1899. évi szept. hó 4-én s a köv. napokon elintézt ügyek.

(Bövidítések magyarázata: **hh.** = helyben hagyva, **mv.** = megváltoztatva, **rmv.** = részben megváltoztatva, **fo.** = feloldva, **rend.** = rendkívényileg vissza, **ms.** = megsemmisítve, **rms.** = részben megsemmisítve, **vu.** = visszautasítva, **hna.** = hely nem adatott.)

I. Polgári tanács.

Előadó: *Tóthossy Béla.*

- V. 1932. Györe Erzsébet — özv. Györe Jánosné s t. törv. osztrész. — **rmv.**
2104. Garai József — Nagy Márta (Mária) s t. szül. törvt. kim. — **rmv.**
1761. Kohn Ármin — Müller Zsófia s t. szül. törvt. kim. — **hh.**
1763. Kohn Ármin — Müller Zsófia házass. felb. — **hh.**
1872. Takács Zsófia — Németh János házass. felb. — **hh.**
1939. Furtinger Károly — Mentrik Izabella házass. felb. — **hh.**
2241. Kirscht Agoston — Dorner Róza házass. felb. — **hh.**

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 1832. Mihoczek András s t. — Kovács Mária s t. köz. mszünt. — **hh.**
1833. Léránt Pál s t. — Rákos Ferenc s t. birt. per. — **hh.**
1856. Ruff Márton — Schneveisz János s t. köz. mszünt. — **mv.**
1890. Varga Katalin s t. — Szekeres József s t. öröks. — **hh.**

1919. Kovács Péterné — Pável József s t. öröks. — **hh.**
1938. Toplek Mihály s t. — Mlinarecz Antal s t. 650 frt. — **hh.**

II. Polgári tanács.

Előadó: *Graff Károly.*

- III. 1903. Potyondi József s n. tlkvi kiig. — **hh.**
1904. Fay Dorottya s t. — Fay János tjog. előj. — **rmv.**
2031. Gróf Hunyady Imre térkép kiig. — **hh.**
2050. Váradi János — Pap Imre végr. — **rend.**
2094. Ungár János s n. — Vukovics Miklós felszol. — **rend.**
2100. Einfinger Kristóf s n. — Einfinger György s t. tjog és zjog. — **rend.**
2216. Kir. kincstár — Nagy István végr. — **rend.**
2254. Kozma József s t. — Lesnyik Györgyné ellenmond. — **rmv.**
2276. Müller Antal — Ratasits József s n. végr. — **hh.**
2294. Hosszer Gáspár — Braun, helyesen Rau Imrené s t. végr. — **rend.**
2306. Ifj. Weisz Adolf — özv. Liszi Mihályné végr. — **hh.**

Büntető tanács.

Előadó: *Cziglányi Béla.*

- V. 2160. Visinszky János s t. suly. t. sért. — **hh.**
2165. Hegedüs József > — >
2205. Ifju Sorics István > — >
2278. Kovács György s t. > — >
2731. Herczeg Jánosné szánd. emberölés. — **hh.**
III. 2172. Kucséber István suly. t. sért. — **rend.**
2173. Cséplő István s t. > — **hh.**
2176. Balog János > — >
2188. Troján György s t. > — >
2229. Kovács Antal József s t. > stb. — >
2245. Ifj. Lencse Peti József s t. suly. t. sért. — **ms.**

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 2118. Schmidt Klára magzat elhajt. — **r. m. v.**
2115. Bilitz Ottó s t. párviadal. — **hh.**
2120. Sziber György hamis eskü. — **hh.**
2121. Dallos József s t. család. — **hh.**
2151. Kobetics Ádám sikk. — **hh.**
2687. Kuga Vigó lopás. — **hh.**
III. 2102. Geri Péter s t. rágalm. — **rmv.**
2105. Rádi Imre s t. anyakönyvi kih. — **rmv.**
2124. özv. Wertroff Józsefné s t. rágalm. és becs. sért. — **hh.**
2174. Bolf László rágalm. — **mv.**
2189. Kovács Ferencné rágalm. és becs. sért. — **hh.**

Elintézésre kitézött ügyek.

Bejelentések 1899. évi szeptember hó 11. s köv. napjaira

I. Polgári tanács.

Előadó: *Tóthossy Béla.*

- V. 1962. Bedöcs János — Horváth Anna házass. felb.
1993. Szabó János — Pethes Zsuzsa >
2011. Krausz Markus — Rosenberg Katalin Mária s t. házass. érvényt. és törvénytelen származás kimond.
2013. Jancsó Illés — Boda Mária házass. felb.
2016. V. Horváth István — Oláh Erzsébet házass. felb.
2027. Likl Ilona — Dr. Toldi Béla házass. felb.
2042. Borsos Julianna — Lendvai Ferenc házass. felb.
2043. Pollák Gizella — Weisz Mór >
2091. Probszt Borbála — Probszt Mátyás >

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 1947. Franyics Vaszóné — Tomics Tomó öröks.
1958. kk. Ésküdt János és t. — Holota János s n. 1034 frt 30 kr.
1960. Bártai Mihály özvegye — Csécs György ing. tjog.
1981. Cziglár Róza s t. — Cziglár Menyhért öröks.
1994. Kovácsics János s n. — Kovácsics Katalin köz. mszünt.
2165. Dr. Sági Ernő — Bódi József s n. 6 frt 5 kr
III. 2325. Krudy István — Krudy Géza 21 frt végr.
2386. Bárász András s t. — László Péter s t. végr.

II. Polgári tanács.

Előadó: *Röck Gyula.*

- V. 1963. Kovácsics Katalin — Kovácsics János ing. tjog.
1982. Király Gábor — Pap József szerződ. telj.
1996. Filák József s t. — Kovács Erzse holtta nyilv.

Előadó: *Graff Károly.*

- III. 1943. Cser Francziska — Kechl Tamás hagyat. tjog. bek.
1966. Veigl Konrad — Verling Margit zjog. törtl.
1967. Dr. Löwy Jakab — Dr. Kemény Zsigmond tjog. bek.
1968. Vegbauer János s n. — Dr. Kemény Zsigmond tjog. bek.
1992. Reiner Mór — Kis Julianna végr. mszünt.
2189. Rosta István s n. — Farkas Mari s t. tjog. bek.
2336. Dr. Kiss Emil — Simon Emilia végr.
2344. Gayer Józsefné — Gayer József >
2345. Balog Benedek — Schlesinger Julia s t. végr.
2351. Kéry Anna — Schwabach Sándor >

Büntető tanács.

Előadó: *Cziglányi Béla.*

- V. 2300. Zsolnai Vilmos s t. k. t. sért.
2348. Besenczi András s t. család.
2349. Báti Istvánné s t. sért.
III. 2282. Kimmel Mátyás jogt. elsaját.
2293. Szabó Józsefné >
2294. Révész János >
2309. Bender János levéltitok megsért.
2310. Farkas István jogt. elsaját.
2313. Simon Mihály s t. sért.

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 2162. Gasparics Györgyné s t. tűzvész okoz.
2163. Horváth Imre több. r. lopás.
2202. Kresztics Balázs s t. k. t. sért.
2519. Békey Péter erősz. nemi köz.
2619. Egedi Antal s t. család.
III. 2227. Takács Ferenc s t. k. t. sért. stb.
2231. Ifj. Mike József s t. rágalm. s becs. sért.
2233. Ifj. Mlinárics József s t. >
2234. Trenkusz János >
2237. Mattenstein Antal becs. sért. stb.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Legfinomabb asztali és különböző fajta
Muscat

csemege szőlő

5 klgr.-tól fölfelé **30 kr.—50 krig**
kilogrammonként,

finom francia baraczk

kilónként **40 krért** kapható

Kindl Ferencz szállótelepéről
PÉCSETT
Nepomuk-utca 33. sz.

PÉCSETT,

Apácz-utca 2. szám alatt,
a Takarékpénztár új palotájában

Fehér Béla

legjobb hírnévnek örvendő butor raktárában

meglepő olcsó árak mellett

vásárolhatók a legszebb és legjobb készítményű

asztalos és kárpitos

Butorok,

ugyszintén

teljes lakásberendezések, tükrök,
képek, nádszékek, vasbutorok,
gyermekkoscsik és esztergályos
árak.

Teljes berendezéseknél és
nagyobb bevásárlásoknál

óriási

penzmegetakarítás!!

Allandó raktár a legjobb honi gyármányu
tűz- és betörésmentes pénz- és okmány-
szekrényekben, községek és anyakönyvi hi-
vatalok részére is, eredeti gyári árak mellett.